

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

Spiritus paupertatis. Cap. 14.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](#)

Spiritus paupertatis. Cap. XIV.

*H*ристус Домінус, сиue Apostolos, siue septuaginta duos

discipulos ad euangelizandum missurus, post propositam

prædicationis materiam paupertatis præceptum maxime vide-

tur inculcasse, iubens etiam eosdem solo cibo, quicunque ap-

pokeretur, esse contentos, Qui tamem privilegio, S. Pauli mag-

gnima charitas renuncravit, cum ne vili grauis esset, man-

ibus suis operaretur, ut plane admirandum sit, totius orbis

magistrum, qui ne baptizandi quidem occupatione volebat di-

stineri, quo impenitus ad prædicationis ministerium incumberet

etiam labores operis, manu sua faciendi, vtrum ne cui molestu-

esset, assumpsisse cum tamem potius in eosca quibus quipiam

aceperisset, videretur beneficium collaturus. Tantum scilicet

intelligebat in Paupertate esse momentum ad fructus prædicatio-

nis propagandos. Et sane cuim toti sint vulgo homines in ha-

bitu abstinientiam ab ijs rebus, quas ipsi usque adeo sicutiunt,

Itaque tamquam Angelos, si fieri posset, oportet conciona-

tores terrenum orbem peragrare omnium rerum terrenarum

onere expeditos, ut tanto libenter audiretur a populis, quia

clarissimi cernerent, non quererere ipsos que sua sunt; sed que li-

lutis æternæ ipsorum. Illustris est raciocinatio Bernardi, si Sacer-

dos pastor est (inquit) & populus oves, dignum est ut in nullo op-

erme, & ipse incurvus graditur, vultus gerens deorum, & ter-

rā semper respiciens, & soli ventri, mēte, ieiunis, pabula qua-

tans, in quo discernimur? Vx si uenerit lupus, non erit, qui pra-

videat, qui occurrat, qui eripiat. Decet ne Pastorē more pecco-

rū, sensibus indubitate corporeis, hæcere infirmis, inhibere terro-

re, quæ sursum sunt querere, & sapere, non quæ super tetrâ;

Exemplo nobis esse possunt, Tum plerique aliarum religionum

primi sectatores, Tum nostra Societas antiqui Patres, qui

quod dicendi genus asserentes, sed quod inter ceteras virtutes

illustria perfectissimæ paupertatis documenta præberent, in

Xenodochijs diuersantes, & emendicata stipe viicitantes; quod

& in aliarum religionum principijs, aperè ex earum Chronicis manifestum fit; ob hanc eandem edificationis causam, &

rerum

Exemplum
Pauli.

*Ep. 42. ad
Episcopū
Senonen-
sem.*

rerum terrenarum contemptum; Et hæc inter cæteras causa-
fuit N.B.P. Ignatio, cur nollet à suis, ne eleemosynas quidem
pro concionibus euisuis generis accipi. Sed quid mirum, in-
ter Christianos tantum esse authoritatis paupertati? Audi Se-
necam, & quidem Epicuri vocem laudantem, magnificentior,
(mili crede) sermo tuus, in grabato videbitur, & in panno;
Non enim dicentur tantum illa, sed probabitur. Ego certè
aliter audio, quæ dicit Demetrius noster, cum illum vidi nu-
dum, quanto minus quam stramenta incubantem: tunc enia-
non præceptor veri, sed testis est.

Verum quia non eadem est omnibus Euangelij præconibus
par virium, & valetudinis firmitas, & alia alijs necessaria sub-
sidia sunt, unusquisque tamen suspectus sibi sit, & studeat erga
spiritum paupertatis, propensionem habere, ac sibi persua-
deat, si superuacua commoda recidantur, reuera per pauca fa-
tis esse naturæ, quæ paucis contenta viuit: & omnino credat,
Apostolica, & Euangelicæ prædicationi, paupertatem, cla-
ram, & familiarem esse debere; ut mirum non sit, si multi in-
terdum quamvis magno labore, non multum proficiant, cum
iam soli laborent, Christo operis huius authori non ritè con-
neci. Sit ergo Euangelicus Prædicator, ea contentus simpli-
citate victus & indumentorum, quam Apostolici munieris con-
ditio postulat. Religiōsī nihil inter suos singulare velint; ni-
hil aut in libris, aut in sacris imaginibus, aut reliquiarijs su-
pra communem modum spectabile, aut præiosum. Nec cum
apud Episcopos, aliosvē concionum gratia (vt sit) diuersa-
buntur, vlo modo sinant sua causa magnos fieri sumptus,
sive in mensa, sive in domicilio, aut villa re. Certo etiam sciant,
si dona repudientur neminem offensum iri, sed maiorem ædi-
ficationem ac fructum inde consequuturum. Instrumentum
item viatorum vulgare sit, nec itineris faciendi gratia alia que-
rantur, nisi quæ ad vitam pauperum modo, sustentandā sit satis.
Nec vero videbimus hac re nimium severi, si cogitetur mune-
ris huius perfectio, si forma quam tradidit Christus Apostolis,
& quā ipsi Apostoli tenuere; si denique virtutes quas ipsi Præ-
dicatores tractant, in quibus est paupertatis Euangelicæ com-
mendatio, & rerum terrenarum contéptus. si denique quantam
vim habeat ad persuadendum veri pauperis Oratio. Debet igit
tur Euangelicus Concionator optimè affici ad spiritum sancte
Panpertatis, & cauere: ne ea, quæ tanquam murus religionis
dicitur, detrimenti quippiam patiatur.

Epist. 20.

In quo pau-
pertatem ce-
nere ope-
rat.

H 2 Præ-

Malū exemplum in hac
re quantum nocet.

*Lib. 5. c. 23
de spiritu
Gastrim.*

Præter alia damna plurimum in religiosis familijs, nocent exempla, serpuntque contagij modo. Nihil enim est tam proclive, quam ut quod in alijs videmus, & ipsi velimus. Nec causa idem volendi deerit, cum adeo sit cauillatrix commoditas. Multi præterea grauiter offenduntur, ac stomachantur, dum vident quosdam eorum de numero esse, qui grauij alligant onera, nec digito suo volunt ea mouere. Itaque fidelis præco virtutum, sicut verbo alijs prætit, ita exemplo prælucet domi, forisque & sibi accomodet illud Cassiani, Quodcumque extra consuetudinem presumitur; vsimque communem, vanæ gloriazque ostentationis morbo pollutum, antiquissima Patrum traditio notat. Sed iam de recti cura exempli nouo instituto capite differendum est.

Conuersationis bona exemplum. Cap. X V.

Q Vam sit necessaria Oratori Christiano vera, & solida virtus, à nobis dictum est hactenus: verū quia sanctitas, non illi quæcunque satis est, sed quæ etiam foras emanet: Placuit, hic de recto exemplo separatim differere, quod, tum domesticis cum quibus versatur, tum ceteris præbere omnibus debet. Nam quamquam huius rei sèpè ante incidit mentio, tamen grauitas ipsius postulat, vt ea quoque propriè planius que tractetur. Recè enim Chris: Iudicat, Omni tuba, documenta operum clariora esse vitamque mundam ipsa luce clariorē, & multo fidelior, inquit, & certior doctrina operum quam sermonum. Nam qui talis est, etiam silens, & cum non videatur docere potest, & alios quidem, qui illum vident, alios vero, qui de illo audiunt: & multa frugetur Dei gratia, non solum propter se, sed & propter alios, qui illum vident, & incitantur, vt glorificant Dominum. Talis per mille linguis, & multo plures gratias, & laudes referet Deo. Neque enim noti soli, testes sunt vitæ illius, & ipsum mirantur, ac ipsum Dominus, sed & qui non cognoscunt, & ab alijs discunt, & qui valdè procul habitant, & non amici soli, sed & inimici reuerbuntur virtutis eminentiam.]

Opinio virtutis quā oratori necessaria. Cum igitur duæ præcipue res authoritatem suasori necessariam colligant, scientiæ, ac virtutis opinio, vt confidant quos adhortatur, nec falli eum, nec velle ipsos decipere, manifestum est, probitatis opinionem apud quosvis, sed maxime apud Christianos auditores, longe necessariam magis. Nam cum